

noutăți

în cercetarea minorităților naționale din România

INSTITUTUL PENTRU
STUDIAREA PROBLEMELOR
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

400697 Cluj Napoca
Str. Gavril Muzicescu, nr. 5
Tel: 0364 103 154; 0364 116 261
Fax: 0364 103177
E-mail: office@ispmn.gov.ro
www.ispmn.gov.ro

■ cărți

Kapaló, James A. - Kinga Povedák: *The Secret Police and the Religious Underground in Communist and Post-Communist Eastern Europe*. [Poliția secretă și mișcările religioase subterane în comunism și postcomunism] Routledge, 2021. 354 p.

Volumul abordează interacțiunea complexă între operațiunile poliției secrete și formarea mișcărilor religioase subterane în Europa de Est în perioada comunistă. Discută modul în care grupurile religioase au fost percepute ca fiind periculoase statului totalitar, în același timp fiind extrem de vulnerabile cât și inventive. Volumul explorează cum această dinamică specială a creat conceptul de „religie subterană” și a rezultat un vast material documentar în arhivele poliției secrete. Printr-o serie de studii din întreaga regiune volumul explorează contextul istoric și juridic al legăturilor dintre poliția secretă și grupurile religioase, prezintă operațiunile specifice antireligioase și anumite grupuri religioase, oferă abordări metodologice asupra studiului religiilor pe baza materialelor poliției secrete, respectiv se angajează în dezbaterile etice și politice legate de moștenirea și semnificația arhivelor în postcomunism.

Pentru mai multe informații accesați pagina web a editurii, [aici](#).

Racleș, Andreea: *Textures of belonging. Senses, Objects and Spaces of Romanian Roma*. [Texturile apartenenței. Simțurile, obiectele și spațiile romilor din România]. Berghahn Books, 2021. 224 p.

Concepția europeană de lungă durată conform căreia romii și ne-romii sunt separați prin intermediul semnelor distinctive socioculturale neambigue a dus la construcția romilor ca fiind „cealalți care nu aparțin”. Provocând această concepție, *Texturile apartenenței* explorează modurile în care romii negociază și percep apartenența lor la nivel cotidian. Inspirată de cultura materială, antropologia senzorială și geografia umană, analiza este bazată pe cercetări etnografice pentru a examina rolul formelor materiale domestice și calitățile lor senzoriale în alimentarea conexiunilor cu oamenii și locurile care transcend granițele sociopolitice.

Mai multe informații găsiți pe pagina web a editurii, [aici](#).

■ reviste, articole

REGIO, 2021/1

Cu o singură excepție, numărul actual conține studii axate pe tematica minorității armene. Lucrarea semnată de Kránitz Péter Pál se ocupă de atitudinile negative față de armenii din Ungaria înainte de Primul Război Mondial. Parcurgând un vast material de presă, analiza nuanțează percepția inveterată legată de integrarea neproblematică armeano-maghiară. Studiul semnat de Vízi Balázs se ocupă de atrocitățile comise în 1915 împotriva armenilor în Turcia prin prisma genezei conceptului „genocid” în normele internaționale și dezbaterile legate de acesta. Urmează 6 documente diplomatice confidentiale maghiare despre situația armenilor și a altor grupuri creștine din Turcia în perioada 1922-1928 cu un studiu introductiv semnat de Kránitz Péter Pál. Blocul tematic se încheie cu o recenzie a lui Filep Tamás Gusztáv despre cinci cărți apărute în limba maghiară în ultimii ani care tratează genocidul armean. Următoarea lucrare este semnată de Kulcsár Beáta și abordează un caz de emigrare eșuată în Canada, anii 1920, din perspectiva familiei maghiare, a consulului maghiar și a autorităților canadiene.

În blocul tematic dedicat recenziilor apar aprecieri despre istoria băieșilor din Ungaria scrisă de către Nagy Pál, istoria sociologiei maghiare scrisă de către Karády Viktor și Nagy Péter Tibor, volumul de interviuri cu foștii angajați ai editurii minoritare Kriterion (1969-1989), editat de către Bartha Katalin Ágnes, analiza comparativă a autonomiilor personale în Europa Centrală și de Est semnată de către Dobos Balázs, respectiv politicile memoriei în țările Grupului de la Visegrad, volum editat de către Kiss Gy. Csaba și Mészáros Andor.

Numărul integral poate fi vizualizat [aici](#).

■ proiecte, rapoarte de cercetare

Proiectul *Children Left Behind by Labour Migration: Supporting Moldovan and Ukrainian Transnational Families in the EU*

În luna iunie 2021 a debutat proiectul internațional *Children Left Behind by Labour Migration: Supporting Moldovan and Ukrainian Transnational Families in the EU* [CASTLE - Copiii lăsați în urmă de migrația forței de muncă: sprijinirea familiilor transnaționale moldovenești și ucrainene în UE - ICMPD/2021/MPF-357-004] finanțat de Comisia Europeană, prin ICMPD (International Centre for Migration Policy Development). Coordonatorul proiectului este Universitatea „Babeș-Bolyai” iar co-beneficiari: Terre des hommes Elveția, Terre des hommes Moldova, Terre des hommes Ucraina, Ukrainian Institute for Social Research after Oleksandr Yaremenko, Academy

of Economic Studies of Moldova. Durata de implementare a proiectului este 15 iunie 2021-15 decembrie 2023. Principalul obiectiv al proiectului constă în sprijinirea Republicii Moldova și a Ucrainei în vederea îmbunătățirii politicilor de protecție și a cunoașterii cu privire la familiile transnaționale. O componentă importantă a proiectului constă în înființarea unui Centru de Cercetare pentru Studiul Familiilor Transnaționale și a Copiilor Rămăși Acasă care va funcționa în cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din România (CCSFTCRA), primul de asemenea tip din România. Proiectul își propune să contribuie la consolidarea durabilă a cercetării privind relația dintre migrația forței de muncă, protecția familiei și a copilului, adevărate provocări pentru peisajul social global cât și pentru România.

Baza de date Arcanum

Baza de date digitală continuu îmbogățită conține surse tipărite importante ale trecutului (ziare, reviste științifice, lexicoane, cărți, manuale). În limba română momentan sunt accesibile următoarele surse: *România literară - Gazeta Literară* (1954-2018), *Flacăra* (1952-1989), *Sportul Popular - Sportul* (1949-1989), *Cutezătorii* (1968-1989), *Contemporanul* (1948-2020), *Scînteia* (1947-1989), *Amfiteatru* (1966-1989), *Lumina Satelor* (1922-1952), *Ardealul Nou* (1946-1952), *Țara* (1941-1944), *Știință și Tehnică* (1957-1999), *Steaua Roșie* (1953-1989), *Foaia Românească* (1950-2020), *Teatrul* (1956-1989), *România Pitorească* (1972-1991), *Cuvântul Liber* (1989-1999), *Foaia Poporului* (1896-1947), *Tribuna Sibiului* (1928-1989), *Gazeta Sibiului* (1938-1946), *Telegraful Român* (1921-1988), *Viitorul Social* (1972-1989), [Sociologie Românească](#) (1936-1939), *Teatrul Azi* (2000-2020), *Glasul Mureșului* (1934-1940), *Gazeta Mureșului* (1931-1938), *Mureșul* (1922-1938).

Baza de date poate fi accesată [aici](#).

■ despre buletinul informativ Noutăți

Scopul proiectului este colectarea și difuzarea informațiilor despre lucrările științifice recent apărute în domeniul cercetării minorităților naționale din România, respectiv evenimentele de importanță majoră din această arie. Lucrările științifice și evenimentele incluse în acest buletin informativ nu constituie o listă completă. Cei interesați să coopereze la realizarea buletinului informativ sunt rugați să ne contacteze la adresa: centru.doc@ispmn.gov.ro.